

[Jørgen Tved]

dem, at der blev nedsat en undersøgelseskommission, der kunne prøve på at klarlægge, hvad der egentlig var sket. Så timingen, som hr. Rosing var inde på, er egentlig ikke vores.

Den eneste, der svarede os positivt, var det radikale parti ved hr. Jørgen Estrup, der syntes, at det faktisk var en meget god idé, at der blev nedsat en sådan undersøgelseskommission. Så skete der ikke mere, og som sagt var det den eneste positive, vi modtog.

Forslaget er altså ikke nyt fra vores side. Det er snart 1½ år gammelt, så timingen er vi egentlig ikke skyld i.

Efter at vi har hørt arbejdsministeren, kunne vi sige: Jamen nu er den hellige grav velforvaret. Der er ingen grund til at gøre mere, der skal ikke jokkes mere i den spinat. Men vi føler os absolut ikke trygge.

Først i efteråret 1986 blev man egentlig opmærksom på problemet. Det gjorde man, fordi de arbejdere havde råbt op et stykke tid, men det var først i 1986, pressen begyndte at interessere sig for dem.

Foruden at de fortalte om de sygdomme, de mente de havde pådraget sig, fortalte de lidt om, hvordan oprydningen var foregået. I det blad, jeg er redaktør af, kunne vi bringe billeder af nogle utætte beholdere, som man fyldte op med sne, som man formodede var radioaktiv. Arbejderne fortalte, at disse beholdere blev sat på kajanlæg, og at de først blev flyttet i løbet af sommeren. Da var sneen forvandlet til smeltvand, der efterhånden var sivet ud af beholderne, da de endelig blev flyttet.

Arbejderne slog på tromme. Ingen gad høre på dem. Det var faktisk først i slutningen af 1986, nogle blev opmærksom på, at der nok var noget galt. Men da havde samtlige myndigheder, man i dag står og siger nok skal klare problemerne, forsøgt at feje tingene ind under gulvtæppet. Risø løj direkte om nogle af de oplysninger, de lå inde med. Amerikanerne var som sædvanlig storsnude. Det var jo ikke noget, der ragede danskere, hvad der var sket deroppe.

Sådan er det faktisk fortsat. Jeg har ikke hr. Kaj Poulsens tillid til, at vi nok får oplysningerne frem. Jeg har set i pressen, at de siger: Nå ja, hvis det passer os, så kan det godt være, men kun hvis det er inden for de rammer, vi angiver, vi vil frigive nogle oplysninger.

Hvis de havde villet frigive oplysninger, hvorfor sagde de så ikke til arbejderne i 1968: Der er brintbomber om bord i denne maskine, der er styrtet ned? Hvorfor sørgede man ikke for, at arbejderne fik beskyttelsesdragter, da de skulle rydde op? Hvorfor forholdt man arbejderne, men selvfølgelig også de mennesker, der i øvrigt var på basen, oplysninger? Var det en værdig måde af en allieret at behandle tingene på?

Vi har også set, at nogle af de læger, som har undersøgt nogle af de arbejdere, der er ramt af strålevirkningerne eller påvirkningerne fra de kræfter, der blev frigjort, indtil for ganske nylig har benægtet, at der overhovedet var nogen risiko. Inden for de sidste otte dage har vi set en af lægerne fra Rigshospitalet stå frem og sige: Ja, jeg tog fejl. Det var en forkert vurdering, da jeg sagde, at der ikke var nogen risiko, da vi sagde, at der ikke var nogen strålefare for de arbejdere, der har ryddet op.

Det er faktisk først efterhånden som dokumentationen, som kendsgerningerne er blevet dynget på bordet og man ikke rigtig har kunnet finde på nogle løgnehistorier for at sno sig udenom, man har erkendt, at der var en risiko. Derfor har vi i modsætning til arbejdsministeren og hr. Kaj Poulsen ikke tillid til, at tingene nok er inde i en god gænge.

Jeg står her med dokumentation for det ene dementi efter det andet – det er temmelig mange sider, det drejer sig om – om kendsgerninger, man først benægter, og hvor man derefter siger: nå ja, når vi ikke kan komme uden om det længere, så må vi nok erkende, at tingene hænger sådan sammen.

Så kommer der ordførere herop og siger, at vi ikke kan sætte det her i værk, for så er der nogle andre ting, der går i stå. Jeg kender godt det gamle ordsprog, der siger, at da Fanden ville, der intet skulle ske, så nedsatte han en komité, men jeg tror ikke på, at det nødvendigvis skal være sådan.

Hvorfor skulle de igangværende undersøgelser stoppe, fordi man nu vil have belyst alle sider? Hvem er det, der har fejlet? Hvem er det, der har tilbageholdt oplysninger? Hvem er det, der i dag er skyld i, at mange arbejdere har nogle lidelser, nogle følgevirkninger, som de pådrog sig dengang? Hvem er det, der er skyld i, at de ikke får den erstatning, de har krav på? Er det arbejderne, eller er det myndighederne,